

Turjak

Drugi ni znal voziti in je zapeljal v jarek. Nekdo je pobral lepo puško, pa jo takoj vrgel na avto, skočil v grmovje in se vrnil s tolovajško strojnico. Pobožal je železo in zavriskal. Vse je planilo po grmovju in vsakdo se je vrnil z novim orožjem. Bolničarji so iz grmovja nosili ranjene tolovaje. Nekateri so še sami hodili.

Bolničar ga je pokril z odejo. "Daj, tovariš, zlepa daj vola ali kravo, saj veš, kaj znamo. Hu-hu! Kri, kri! Ves sem krvav! Kaj kri! Ne boj se — saj je bil izdalalec. Izdajalci! Koliko jih je in kako gledajo! Tovarišica! Tovarišica, izderi jim oči! Ne — nič ne pomagaj! Votle oči gledajo še bolj strašno... Odirajo usta — a iz njih ni glasu. Pa saj nimajo jezika..."

"Nosila!" je klical nekdo v hribu. V grmovju je ležal star komunist. Izpit je bil njegov obraz. Nakremžene ustnice so visle brez moči. Kazale so se brezobče čeljusti.

"Naprej! Naprej! Kaj gledaš vodo? Vsi naprej. Kdor gre do vode, je izgubljen. Ne do vode! Bolje, da pogineš od žeje. Ne do vode! Tam smo izgubljeni. Zeja in pod nami potoček. Vode, vode!"

"Previdno! — Umira!" so šepetali bolničarji. Nalozili so ga na avto in odpeljali v grad. Na položajih Legionarjev je zavladovalo veselje. Ludve je s svojo četo prodiral prav do vasi Laporje. Tam je še enkrat odprl ogenj na bežeče komuniste.

V strašni vročici so obnemela suha usta. Bolničar mu jih je orosil z vodo. Za hip se je zdrnil: "Iz Ljubljane sem, iz Ljubljane" "Spet se je izgubil; Cakaš me, pa me ni. Jutri, jutri pridem. Z avtom se bom peljal po ulici, pa mi boš cvetja vrгла. Rože — rdeče kot kri. Kri, kri, vse je krvavo."

"Kako smo se borili! Streljaj, kolji, pobij — saj ko smagamo, bo vse pozabljeno. Kaj boš? Zmaga! Tovariš, zmaga!" "Komisar, kaj me gledaš? Saj grem naprej. V prvo vrsto grem, samo da hitro zmagamo." "Tovariš! Konec trpljenja... danes je dan zmage! Zmaga! Zmaga! Samo še kratek boj z belimi, nato v Ljubljano! Zmaga! Ne več v hribu, ne v hosto, saj nismo zverji. Le kratka borba še in jutri smo zmagovalci..."

Mlad medicenec ob ranjenecu si je otrnil solzo. Kako bi jo ne. Komunist je bil v Ljubljani ugeden gospod. Pa je še v hribu z eno samo žejjo, da se vrne kot zmagovalec. Dva leti se je klatil kot preganjana zver, brez doma, brez ure počitka. Dvigala ga je misel na zmago. In ko se je zdelo, da že zmaga blizu, je omahnil. Medicenec Rožanec se je zamislil: ali ni s komunistom isto. Vedno kadar misli, da je revolucija dobljena, se pojavi nov odpor...

Iz misli ga je vzdramil ranjenec. Njegova roka je nekaj iskala: "Kaj ni nikogar?" "Jaz sem tukaj, bolničar! Kaj bi rad?" "Tovariš! Z menoj je konec. Vzemij pištolo in mi požen strel v glavo!" "Tolovaj je tako milo prosil, da mu je Rožanec komaj dovedel, da bi bil to umor. Umor, ki je po božjih zakonih ni dovoljen.

"Daj mi pištolo. V glavo, meri!" je tulil tolovaj. Prišel je duhovnik. Pokleknil je k ranjenecu in njegova topla beseda je komunistu umirila. Nazadnje so se njegove oči z zaupanjem ozrle v duhovnika. "Dolge v noč je klečal mladi duhovnik ob ranjencu — dolgo v noč, doktor ni ranjenec umrl. Tak je bil poslednji ponedeljek Turjaka 13. septembra leta 1943.

EFIALT — IZDAJALEC

Na vse zgodaj so se vrnili Legionarji iz gradu, da zamenjajo četnike. Toda četniki so prezgodaj odšli. Komaj so prišli fantje do prve hiše, že jih je pozdravila toča tolovajskih krogel.

Nekdo se je razjezil na četnike, zakaj so prezgodaj odšli s položajev in zakaj tega niso javili. Pa kaj zdaj pomaga? Fantje so se morali umakniti v grad. V prvih jutranjih urah so začeli rdeči napadati grad sam. S prijetnim pokom so se razletavale dum-dum krogle ob debelem zidu. Okno je le malokdo zadel.

Dano je bilo povelje, naj fantje utrdijo grajska okna. Tik pred gradom je bilo dosti kamenja. Legionarji so se razpostavili preko dvorišča v živo verigo. Kamen za kamnom je romal iz rok v roke. Temu ali onemu je omahnil iz rok, če je bil pretežak. Bog ve kdaj so slovenski predniki na isti način pretvorili to kamenje iz doline do gradu. Zdaj so kamenje podajale roke skozi mogočni vhod, mimo kapele, po stopnicah v prvo nadstropje in tam preko dvoran na okna. Tam so jih večaki skladali. Samb strelne line so pustili. Okno za oknom je bilo kmalu zadelano. V lepših grajskih sobah so zaprli okna z drvmi, ki jih je bilo vse polno zloženih pod starodavno grajsko lipo.

(Dalje prihodnjic)

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HENDERSON 9231
Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.
Ivanhoe 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.
ENDICOTT 9350
6% pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk. Odprto do 2:30 zjutraj

RE-NU AUTO BODY CO.

Popravimo vaš avto in prebarvamo ga bo kot nov. Popravljamo body in tenderje. Welding!
JOHN J. POZNIK
Glenville 3930.
982 East 152nd St.

GEORGE TOMASIR

BETONSKA DELA
pločnike, dovoze, kleti in tla v garaži
1423 E. 39. St.
Tel. EN 5677
Cleveland 3, O.

Kadar kupujete ali prodajate!

Posestvo, n. pr. hišo, zemljišče, trgovino ali farmo, se vedno obrnite za zanesljivo in pošteno postrežbo v vaše popolno zadovoljstvo vedno do nas. Splošna zavarovalnica proti ognju, nezgodam, za avtomobile itd. Gradimo tudi nove domove po vašem okusu. Se priporočamo Edvard Kovac, Frank Prevec in Nettie Prince
KOVAC REALTY
960 E. 185. St.
KE 5030.
(Thur. -X)

Naprodaj oprava za mesnico

1 razstavna omara, 12 do 14 čevljev dolga, 2 bloka za sekanje mesa, 1 Toledo tehcnica, 1 stroj za rezanje zelja, 1 stroj za klobase, 1 električen rezalec, 2 National registra, 1 miza za klobase in zložbena miza, 1 electric ice machine, cooler coils, show-case coils, 1 moderna mizica za zelenjavo. Pokličite EX 4252 po 4 uri. (78)

Opremljena soba v najem

Opremljena soba se odda možkemu. Mu lahko tudi peremo. Za naslov vprašajte v uredništvu tega lista. (78)

Booth Flowers

10200 Carnegie
naznanja odprtijo nove trgovine na 751 E. 185. St. Velikonočni šopki \$3.50 — \$5.00 — \$7.50 — \$10.00
Posebnost
Orchid Corsage \$3.50
Cveteče rastline
Velika izbira
Velikonočne lilije, hydrangije, vijolice, rožni grmi, itd. \$1.50. Odprto zvečer in na velikonočno nedeljo
Andrew C. Booth, Inc.
za obe trgovini, pokličite CE 8548 ali CE 8176 (78)

Božeglav Winery

6010 St. Clair Ave. EN 0282
Se priporočamo vsem našim gostom in prijateljem, da si za velikonočne praznike nabavite pri nas fino, naravno, ohljsko vino. Imamo tudi sladko kalifornijsko vino. Za praznike bomo imeli posebnost ter bomo prodajali na galone in steklenice. Vinarna je odprta vsak dan od 8. ure zjutraj do 10:30 ure zvečer; ob sobotah od 8. do 12. ure zvečer. Se priporočamo za obisk. (Apr.16,17,18,19)

Thomas Flower Shop

SLOVENSKA CVETLIČARNA
CVETLIČARNE ZA VSE SLUČAJE
Lepo delo in točna postrežba
1431 ST. CLAIR AVE.
Tel. GL 4316
HIŠE NAPRODAJ
Proda se 2 hiše na E. 63 cesti za 6 družin, po 3 in 4 sobe. Rent \$112.00 mesečno, cena samo 10,500. — \$3,500 takoj, drugo kot rent.
Hiša 8 sob, blizu Superior Ave, vse hrastov les, furnez, garaža. Cena samo \$6,800 Pokličite po 6 uri HE 6054, Joe Lushin. (78)

JOHN'S TAVERN

Veselo velikonočne praznike vsem prijateljem želi
JOHN in JENNIE MULLEC
SLOVENSKA GOSTILNA
NAJBOLJŠE PIVO - VINO - ŽGANJE
Se priporočamo
689 East 200th Street

VICTORY TAVERN

VESLE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM
POSETNIKOM IN PRIJATELJEM
SLOVENSKA GOSTILNA - DOMAČA KUHNJA
NAJBOLJŠE PIVO - VINO - ŽGANJE
Godba vsako soboto—Bill Lipovec
EDINA (OPASKAR) RICHTER - MITZ SLAPAR
143 East 152nd Street
KEnmore 9735

FERFOLIA FURNITURE CO.

145 East 93rd Street
MICHIGAN 8990

ANTHONY FERFOLIA

147 East 93rd Street
MICHIGAN 8990

JOHN ASSEG

15638 Holmes Avenue

MERVAR MUSIC MART

6919 St. Clair Avenue
Odprto vsak dan od 10 zjutraj do 8 zvečer

LAKE SHORE ROOFING & SHEET METAL CO.

651 E. 152 ST. Nites: IV 3665

Veselo velikonočne praznike želi naša tvrdka

vsem svojim prijateljem in klientom

Se priporočamo

Haffner's Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

J. HAFFNER . . . A. HAFFNER

Ust. 1908

RATION STAMP

STRETCHING YOUR SHOE RATION STAMPS

NOW is the time you must have LONG WEAR and UTMOST COMFORT in your shoes. That means — Massagics — with the flexible Arch Lift and the resilient Air Cushion.

WEYENBERG Massagic AIR CUSHION SHOES

Massagic Air Cushion

- Yields with every step
- Absorbs shocks, jars
- Keeps you foot-fresh

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
 ŽELIM MOJIM CENJENIM
 ODJEMALCEM IN
 PRIJATELJEM
 SE TOPLO PRIPOROČAMO

Louis Majer

Trgovina finega obuvala

6410 ST. CLAIR AVENUE

GEORGE KOVAČIČ

6312 St. Clair Avenue

(v Hrvatskem narodnem domu)

JUGOSLOVANSKA BRIVNICA

želi vesele velikonočne praznike obiskovalcem in prijateljem — Se toplo priporoča

MR. in MRS. ANTON PETKOVŠEK

SLOVENSKA GOSTILNA

ZGANJE . . . PIVO . . . VINO

965 Addison Road Henderson 4893

Vesele velikonočne praznike želita vsem prijateljem in odjemalcem

SUPAN DRY GOODS STORE

želi vsem odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike

7807 Union Avenue Diamond 7165

Zidajmo naselbino

Zima je zanami, pomlad bo oživela in nas ogrela za nova dela, za pozidanje nove naselbine na določenih cestah E. 61. in 62.

Prvih 6 hiš že zakriva prejšnje razvaline in daje naselbini novo upanje, še par mesecev in vsak se bo rad ozrl na zapadno stran E. 62 ceste, kjer bodo že nasejane sveže cvetlice na velikih lotih krog novih hiš.

Kar so ljudje z glavami majali še pred dobrim letom, nezaupajoč da bo iz vsega tega v resnici kaj, je postalo idea resnica.

Rojaki, zganite se, novih hiš je silno potreba. Potrebujemo jih stanovalci, potrebuje jih naselbina, da bo napredovala, vsi jih potrebujemo. Mnogi kupujete hiše, kupujete jih daleč ven iz Clevelanda. Zakaj to, nikjer lepšega kraja ne morete kupiti, nikjer si boljšega soseda ne morete dobiti.

Tukaj si bomo uredili naselbino po svoje in red v naselbini bo tak, kakoršnega si bomo hoteli odrediti. Mogoče, da do sedaj niste še pojmovali, toda, zapomnite si, da boste priznali, da niste pričakovali take naselbine, kakoršna bo, če se boste polatili isto dozditi na vseh parcelah, ki so določene.

Ko to pišem, pišem v imenu korporacije, ki se je zavzela, da pomaga izvršiti delo s tem, da je naprosila zavedne trgovce, da so posodili denar. To je dalo povod, da se je začelo. Tem trgovcem bo vsa naselbina enkrat hvaležna. Ko bi korporacija imela vsaj še toliko zavednih trgovcev, bi korporacija zidala nove hiše naprej, toliko časa, da bi bil zadnji lot s hišo pokrit. Ena hiša je korporacija dala sezidati, kakor hitro bo dodelana, bo kupec sto plačal in korporacija bo lahko začela še drugo in tretjo itd. Na ta način sicer gre počasi, če bi pa pristopilo v korporacijo še več trgovcev z istim namenom, da posodijo denar korporaciji v ta namen brez obresti, bi šlo to delo toliko hitreje od rok in naselbina bi bila hitreje to kar ima postati.

Danes stane ena taka hiša deset tisoč dolarjev; toda, ko ljudje iščejo drugod hiše, da bi jih kupili, pravijo da so drugod še dražje. Tukaj so nove hiše s šestimi sobami zidane v pravemu redu po najnovejši modi, druga drugi dela večjo veljavo. Ko bodo dodelane in bo krog hiš zazelel cvetlični vrt, bo zgedalo, kakor da tu bivajo bogati ljudje in hiše bodo naarsle v veljavi več kot so stale, če tudi se zdi, da je cena visoka. Na zapadni strani 61. ceste, kjer je sedaj 5 novih hiš, sta še dva lota po 45x150 čevljev. To je za dve družini, ki naj bi se takoj priglasile da bi bila potem zapadna stran vsa zazidana. Tu naprej bo park. Priglasite se, ku-

pite si parcele in potem si tudi sami lahko zidate po svojemu okusu, dokler se držite restrikcije, ki je vključena v lastniških pravicah.

Na vzhodni strani 61. ceste je še samo en lot za prodati. Na E. 62. cesti so pa še vsi na razpolago. Isti bodo pa prodani ceneje, ker so samo 40x140 in na teh se bodo lahko zidale manjše, recimo cenejše hiše, da bo lahko ustrezno več družinam. Na zapadni E. 62. cesti pa bodo 4 parcele večje, približno onim na E. 61. St.

Tako se nudi prilika našim ljudem, osobito veteranom, da si tu ustanove svoj dom, da ne odhajajo drugam, ker drugod ne bodo imeli takih ugodnosti, kakor bodo ostale tukaj.

Pozabite na nevarnost in na dim. Vse to je in bo odpravljeno. Vedite, da imate tukaj osrednje jezera, odkoder dobivamo vedno sveži zrak. Tu imamo do mesta le par minut. Tu imamo vse druge narodne ustanove, trgovine in zabavališča. Zakaj bi iskali svoja stanovanja drugod, dokler si jih lahko tukaj ustanovite po svojemu ukusu. Računajte vendar s časom, ki ga zavozite z avtom in reskiranjem biti vedno na cesti in držati za kolo avtomobila. Zakaj ne bi istočasno zjutraj in zopet zvečer sedeli doma pri radiu in gledali na vrt, ki bo ves v cveticah. Zjutraj in zvečer si pa lahko tudi nekoliko obdelate vrt ali citate novice, mesto da se vozite 9 do 15 milj daleč ven, ker ne veste h kakšnim sosedom se naselite.

Dajmo naselbini prvo prednost, šele potem lahko malo pogledamo drugam. Seveda, ko to pišem imam vedno v mislih, da je stanovanje v obližu glavnega mesta vedno bolj ceneno, nego stanovanje daleč iz mesta, vedno računam stem na stroške in na čas, ki je za vsakega dragocen. Nikakor pa ne smete to vzeti, da velja vsem vam, ki ste se že naselili drugod, saj nimamo za vse prostora v naši naselbini. Le tisti, ki sedaj računate na novo hišo in dom, se dajte prepričati najprej, kako bi bilo pa tukaj. Gre se za to, da se naselbina pozida, kateri se bodo tukaj oprijeli, naj vedo, da bodo končno tudi zadovoljni. Za to naj mi nikdo ne zameri, ker sitnarim za naselbino, za njeno korist in boljši obstanek.

Anton Grdina, preds. korporacije.

"Duševno nasilje nad ljudstvom"

(Prejeli iz Rima)

Komunistično glasilo "Primorski dnevnik," ki izhaja v Trstu, je pred nekaj dnevi objavil članek, kjer govori, da so "dornberske žene navdušeno pozdravile ločitev Cerkev od države," ki jo je izvedla v Ju-

goslaviji Titova vlada. V boljše razumevanje omenjamo, da je Dornberg zavedna slovenska vas v goriški Vipavi, ki se je od nekdanj odlikovala po svoji narodni in katoliški zavednosti. Zato se je vsem poznavalcem razmer čudno zdelo, kako je mogoče, da bi ravno žene iz te velike vipavske občine pozdravljale nekaj takega, kar je katoliški cerkvi tako sovražno, kakor je Titova ločitev Cerkev od države. Zdaj pa beremo v goriškem tedniku "Slovenski Primorec," ki je edini katoliški slovenski list v Evropi, dopis dornberskih žena, ki protestirajo zoper oni članek v partianskem glasilu. Med drugim dornberske žene tako le pravijo:

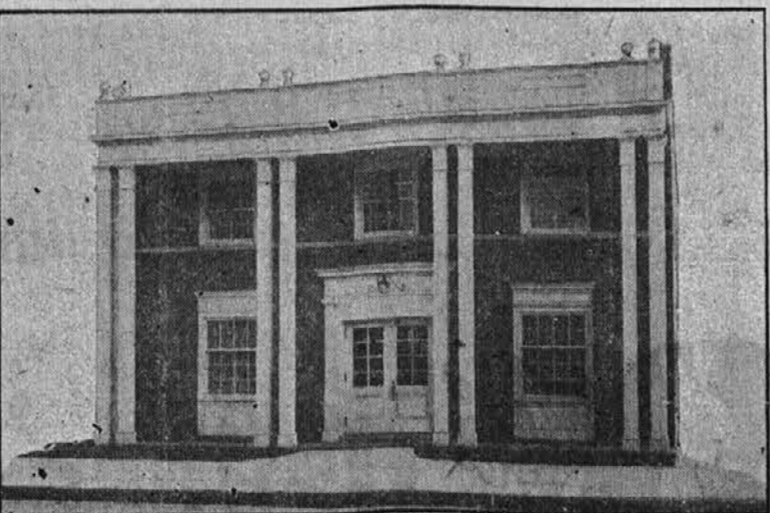
"Ne vemo, kako more dopisnik kratko in malo reči 'dornberske žene,' ko bi moral vendar vedeti, da je v Dornbergu še dosti, dosti razumnih in vernih žena, ki so v dno duše užaljane, ker je tako težko pričakovana in nad vse ljubljena Jugoslavija brezobzirno pahnila od sebe sveto katoliško Cerkev. Vidi se, da so tiste žene, ki ta žalostni ukrep države pozdravljajo, zelo slabe katoličanke in kratkovidne v dušnem gledanju. Kar se pa narodnosti tiče, moramo povedati, da je večina izmed njih do poloma Italije vneto častila Duceja. Te vrste žene so bile zelo ponosne, ko so smele ekoli vratu nositi rute z napisom "Duce." Kdor danes zagovarja Cerkev in duhovnike, je za nje izdajalec in "belogardist," ki bo treba z njim obracunati, ko pridejo partizani. . . . Nočemo, da bi radi nekaterih žena padla sramota na vse katoliške žene naše vasi, ki hočejo ostati zveste veri svojih očetov in zveste članice sv. katoliške Cerkve. Naj pride kar koli, mi hočemo ostati na istem temelju, ki ga je postavil Jezus Kristus."

Uredništvo tednika "Slovenski Primorec" dodaja k tej izjavi še svojo misel ter končno pravi: "Naša javnost pa ima v tem slučaju nov dokaz, kako se pri nas umetno ustvarja "javno" in "ljudsko" mnenje. Tako početje se po pravici imenuje duševno nasilje nad ljudskimi množicami, kar je proti vsaki resnični demokraciji."

Mi pa k temu dostavljamo še tole: Po vsem se zdaj tudi na Goriškem vidi, kaj je komunizem in čigavi pomagači so komunisti, ki so do nedavna govorili o sebi, češ da so le "narodni osvoboditelji." Te vrste ljudje so vse svoje nasprotnike psovali za "izdajalce" in "belogardiste." Iz Dornberga, ki leži pod angleško zasedbo na Goriškem, pa je razvidno, da je tem ljudem "izdajalec" in "belogardist" vsakdo, ki ni komunist, ker kot katoliški Slovenec kaj takega biti ne more in ne sme.

Kupujte Victory bonde!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM SKUPAJ

Zakrajšek pogrebni zavod

Invalidni voz na razpolago noč in dan

6016 St. Clair Avenue ENdicott 3113

MR. in MRS. N. BOHAR
 želita odjemalcem in prijateljem
 VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
 in se toplo priporočata

Bohar Beauty Salon
 6407 St. Clair Ave.
 v Slov. narodnem domu
 Henderson 5296

KNE'S BAKERY
 PASTRY SHOP
 3916 St. Clair Avenue

Orders taken for BIRTHDAY and WEDDING CAKES

HAPPY EASTER TO ALL!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI

DANIEL STAKICH

Prodajamo zemljišče in vsakovrstne zavarovalnice
 —Točna in solidna postrežba—

15813 Waterloo Road KENmore 1800

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem želi

KOZAR SERVICE STATION
 MOBILGAS
 EXPERT LUBRICATION—BATTERY SERVICE

Odprto od 9. dopoldne do 9. zvečer, tudi ob nedeljah

Vogal E. 152 St. in Waterloo Rd. IVanhoe 0600

Vesele velikonočne praznike in obilo pirhov želim vsem odjemalcem in prijateljem

JOSEPH TREBEC
 MESNICA

1423 East 55th Street HEnderson 1558

ANTON OGRINC
 MESNICA

6414 St. Clair Avenue ENdicott 3710

želi zadovoljne velikonočne praznike vsem skupaj

ANTON PRIMC
 GROCIERIJA

985 Addison Road HEnderson 0100

želi vsem skupaj veselo Alelujo

Vesele velikonočne praznike želi vsem odjemalcem in prijateljem

J. KRECIĆ
 MESNICA in GROCIERIJA

Se toplo priporoča

1056 East 61st Street

FRANK GERCHAR
 1132 East 71st Street

MESNICA

želi odjemalcem in prijateljem vesele velikonočne praznike — Se toplo priporoča

BLAZOV ŠTEFAN

(Nadaljevanje s 6 strani)
Metali so iznova one lepe

krčmar, še dva litra
ga prinesite. Štefanu
saj vam vse plača."

Sakrabavs, če ni drugače,
ni prodajte kljuse! Saj mi
drugo kupit. Veliko itak
medna ta žival. Teče tako

Ali res prodaš konja? Jaz
kaj kupim. Koliko ho-
ranj," se oglasi Kradež.

Štefan, ali bodoš že zaspal,
daj vendar naprej, zaspane-
ti; zdaj je tvoja vrsta, vrzi. Sr-
čev as leži na mizi. Dalje!"

Štefan je kvartal in pil, še
sam ni vedel, kako dolgo, pač
tako dolgo, dokler ni zadržal
na klopi.

Šele ponoči drugega dne je
krevsal proti domi. Do tedaj
je pil in kvartal. In ostal mu
je od vsega še en petak.

Sicer široka okrajna cesta
mu je bila preozka. Mnogo-
krat se je izpodtaknil ob kam-
en in poljubil cestni prah.

"Sakrabavs, danes sem pa
enkrat poln . . . Ze dolgo ni-
sem bil tak, ali saj ne bom ni-
koli več tako pil, nikoli več . . .
Zadnjikrat je bilo sinoči in dan-
es. E, ne bi rekel, malo piti
je koristno, ali toliko, celo noč
in ves dan, to je preveč."

Kasno po noči in s težavo je
prišel domov.

Bledi mesec ga je večkrat
zvedavo pogledal in se mu
skrivaj smehljal izza nizkega

griča, porastlega z gabrovim in
bukovim drevjem. Potoček je
predržno med kamenčki ska-
kljal, njegovi valčki so zveda-
vo ogledovali senco Blaževoga
Štefana, ki se je zibala na njih.

Za Štefana so minili srečni
časi. Konja si ni mogel več
kupiti; moral je sam voziti ma-
slo, jajca in kokoši na ročnem
vozičku v Trst.

Tista zadovoljnost je izgini-
la z njegovega lica, ki je prej
razodevala veselje in brez-
skrbnost. Zdaj je moral trpeti
in to po svoji krivdi.

Partizanske "osvoboditve"

(Samotno razmišljanje begunca)

Veliki časi prineso tudi veli-
ke spremembe. Osvobodilna
fronta nas je štiri leta osvoba-
jala. Česa nas je ta velika par-
tizanska doba osvobodila? Ali
je delala vsa fronta zastoj? O,
nikakor ne! Ko razmišljam o
velikem Titu in njegovih veli-
kih hlapcih, moram reči da so
nas le "osvobodili" nekaterih
stvari. Samo nekaj teh stvari
naj naštejemo.

Samomori so ponehali. Slo-
venci smo na splošno zdravi
ljudje. S trudom, pa vendar
pogumno smo si služili svoj
vsakdanji kruh. Zato življen-
skega obupa nismo poznali, za-
to so bili tudi samomori pri nas
redka stvar. Kak "Janez živ-
ljenja sit" se je že kdaj poja-
vil, pa ni bilo veliko takih. Ko
si je stari Ivan Hribar ob pad-
cu Jugoslavije vzel življenje,
ker menda tega ni mogel pre-
boleti, so vendar vsi to obsodili
kot neko strahopetnost, ki si ne
upa pogledati življenju v obraz,
kakoršno je. Toda partizan-
stvo nas je samomorov čisto os-
vobodilo. Kdor je bil življenja
sit, je moral samo partizana
grdo pogledati, pa so ga takoj

osvobodili težkega življenja. In
sedaj tam doma to kar naprej
časti. Samo Titu ne daj dovolj
velja, pa poskrbe, da se rešiš
vseh zemeljskih težav. Nobene-
ga samomora ni več treba.

Razporok ni bilo več. Za raz-
poroke so kruha siti ljudje. To
se pravi preveč siti. Teh na
Slovenskem ni bilo preveč. Zato
tudi razporok ni bilo veliko. To-
da pod partizanstvom je še to
minilo. Če je koga gnala na-
porna sila, kaj bi se razporočal?
V hosto je šel, pa je bilo. Tam
se je poročil po rokovnjaško in
spet razporočil po tisti: "Če
drugo dobiš, pa to zapodiš."

Tatvin ni bilo več. Tudi te
grde besede nas je partizanstvo
osvobodilo. Vsi tatovi in tatiči
so šli v partizane. Pa pravijo,
da so partizani kradi. Saj ni
res, oni so ropali. Junaško so
napadli po noči osamelo kmeti-
jo in pobrali vse, kar so mogli
odnesti. Toda tega niso delali
po tihem kot tat, ampak kot ju-
naški roparji. Ko so domo-
branci v letu 1944 pregnali par-
tizane iz večine kranjske deže-
le, so ljudje resnično spoznali,
da so izginiti tudi tatovi. Vsi so
bili v partizanih. Tako je Ti-
to vsaj začasno osvobodil naš
narod tatov. In danes? Ni več
tatov, samo roparji so še vrni-
li.

Beračev ni. Imeli smo dve
vrsti beračev. Eni so bili taki,
ki so beračili, kadar niso mogli
krasti. Teh nas je Tito rešil,
ko so šli z njim v bozdove.

Druge vrste berači so bili ti-
sti reveži, ki sami sebi ne more-
jo več pomagati. Hitler jih je
na Nemškem po večini iztrebil
tako, da jih je dal zastrupiti
po raznih svojih zavodih in ta-
ko spraviti s sveta. Tudi titov-
ci so se spomnili teh beračev in
začeli ljudi osvobajati pred nji-
mi. Sam sem govoril s partiza-
nom, ki mi je razložil kako. Be-
rače so streljali, da so se mladi
partizani učili streljati na lju-

di. Ni lahko postati krvnik, tre-
ba se navaditi na to. Zato so
komunisti mlade fante, ki so
jih nasilno mobilizirali sili,
da so streljali na berače. Tak
je bil potem njihov. Kdor je
pretil nedolžno kri, ni več mi-
sli, da bi se vrnil v družbo po-
štenih ljudi. Omenjeni parti-
zan mi je rekel: Nevem, kako
je to čudno. Mraz in vročina
spreleti človeka, ko meri na
drugega človeka. Ko gre krog-
lja skozi črepinjo, se prav tako
sliši, kot bi na hitro pretaknil
preklo skozi bučo. Ko se to en-
krat zgodi, si njihov. Domov ne
greš, ker te je sram. Podivjas
in drugič že lahko streljaš na
človeka." — Tako so učili mlade
fante postati divjaki in mori-
lci. Tako so tudi osvobajali
deželo — beračev.

In sedaj? Sedaj je vsa Slo-
venija rešena beračev. Kako to
ker so vsi berači in ni več razi-
ločka.

Ciganov ni. Tudi velika iz-
premenga! Saj jih ni bilo veli-
ko na Slovenskem, pa vendar
preveč. Pa so tudi ti služili za
vajo titovcem so jih v Iški po-
bili okrog 80. Gotovo lepa va-
ja za junaške partizane. Moški,
ženske in otroci vse je služilo
za tarčo, vse so odstranili. Kak-
šna "osvoboditev" slovenskega
naroda po partizanskih dobrot-
nikih!

In sedaj? Ali smo Slovenci
brez ciganov? Namesto doma-
čih so privlekli srbske in make-
donske. Ti danes naprej osvo-
bajajo naš narod — življenj in
premoženj. Za iznačenje gre,
za iznačenje našega naroda z
balkanskimi cigani. Tvrdo os-
vobojevanje nas je rešilo sta-
rih ciganov, prineslo pa še huj-
še.

Ali še kdo dvomi, da so izvr-
šili partizani velike reči, da so
res "osvobojevali" slovenski na-
rod?

ALI BI RADI POSOJILO NA DOM?

Če ste radi poznali ves načrt
National City za hitna posojila.
Za navodila in posvet pridite v
banko, ki je služila Clevelandu
neprekinjeno 100 let.

THE NATIONAL CITY BANK
OF CLEVELAND
EUCLID AT EAST SIXTH . . . CHERRY 2140

AUGUST KOLLANDER

V SLOVENSKEM NARODNEM DOMU
6419 St. Clair Ave., Cleveland 3, 0.
HEnderson 4148

NAZNAJNA:
Pošilja denar v vse kraje stare domovine potom na-
radne ali zračne pošte (AIR MAIL) in potom ka-
belna. Vsaka pošiljatev je jamčena;
prodaja zaboje za pošiljanje hrane in obleke v stari
kraj;
opravlja notarske posle.
Postrežba pri Kollanderju je vedno točna.
Obrnite se nanj v vseh zadevah, ki spadajo v
njegov delokrog.

ZELIM VSEM SKUPAJ VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE

Adams Heating Service

500 East 200. St. vogal Monterey
Odpri dnevno do 6 zvečer, v soboto do 8 zvečer

PRIDITE IN SI OGLEDJTE NOVE
povojne forced air in gravity
plinske furneze

Sedaj na razstavi pri nas
FURNEZE ZACEMENTIRAMO IN POPRAVIMO.
INSTALIRAMO NOVE FURNEZE NA PLIN, PREGOG ALI OLJE.
INSTALIRAMO PIHALNIKE, STOKERJE IN BOILERJE.

Sedaj so na razpolago za takojšno inštalacijo
plinski burneri

Nič gotovine takoj, se plača v 3 letih.
Podložite svoja tla v hiši z **\$11.95**
posebnimi stebri, ki je vsak.

PRORAČUN ZASTONJ NA VSEM DELU
EKSPERTNO DELO
Pohčite KE 5200 za takojšno postrežbo

PREVZELI SMO ZNANO ARKOTOVO GOSTILNO

Postregli vam bomo z pivo, vinom in domačo kuho.

Priporočamo se vam za obisk
Obenem vam pa tudi voščimo
vesele velikonočne praznike

LILLIAN in JOHN
ROZANC
1178 Babbitt Road

Bančni zavod - vaš prijatelj

Mnogi ne vedo, da je bančna ustanova, osobito še, če je ista
iz naroda, najboljši prijatelj in varuh svojih odjemalcev.

Kadar imate kaj opraviti z gospodarstvom, naredite zelo pa-
metno in v svoje korist, če se obrnete za svet, ki vas nič ne stane, do
bančnega vodstva.

Kar bi morali drago plačati za šole, da bi vedeli in znali, kar
morajo vedeti bančni izvedenci, dobite vse to v banki ZASTONJ! Zelo
pametno ravna vsak, kdor se prej posvetuje, predno se odloči, bilo za
nakup ali prodajo posestva.

Vodstvo slovenske The North American Banke vam vedno
nudi take usluge brezplačno. Vse to je v vašo protekcijo.

Oglasite se tudi za posojila najprej v domači banki. S tem
sebi in narodu pomagajte.

Ob tej priliki želj in voščj direktorij banke vsem odjemalcem
in prijateljem banke vesele velikonočne praznike.

Vloge zavarovane; poleg uradnih ur dnevno, je še posebna
postrežba ob petkih zvečer med 6. in 8. uro. Poslužite se te prilike.

Potom banke lahko pošljete denar svojcem kamorkoli želite.

THE NORTH AMERICAN BANK

6131 St. Clair Ave. in 15619 Waterloo Road
Cleveland, Ohio

Najlepša izbira velikonočnih kočar

NAPOLNJENA Z DOBROTAMI

na razstavi pri
TAYLOR VARIETY STORE
(5c in 10c do \$1.00)

6714-16 St. Clair Avenue

ORAZEM'S SESTRE

KI VODIJO SLAGIČARNO
v Slovenskem narodnem domu
6415 St. Clair Avenue

ZELIJO VSEM SKUPAJ VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE IN SE TOPLO PRIPOROČAJO
ENdicott 9566

DAVE'S SHOE STORE

FINO OBUVALO ZA VSO DRUZINO
716 East 152nd Street GLenville 1766

JEAN'S BEAUTY SHOP

741 East 152nd Street GLenville 8139
JEAN COPIC . . . MARY ZURGA

JOHN LUPSINA

10201 Prince Avenue Mlchigan 0746
GROCERIJA IN MESNICA

GEORGE PANCHUR IN SINOVI

TRGOVINA S STENSKIM PAPIRJEM IN BARVAMI
Papiramo in dekoriramo — Se tople priporočamo
16603 Waterloo Road KEnmore 2146

TECK'S TAVERN

882 East 185th Street IVanhoe 9560
MR. in MRS. JOSEPH TEKAVCIC, lastnika

TECK'S TAVERN

882 East 185th Street IVanhoe 9560
MR. in MRS. JOSEPH TEKAVCIC, lastnika

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter
okusen prigrizek in veselo družbo

SPOMNITE SE SLOVENSKIH BEGUNCEV S KAKIM DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

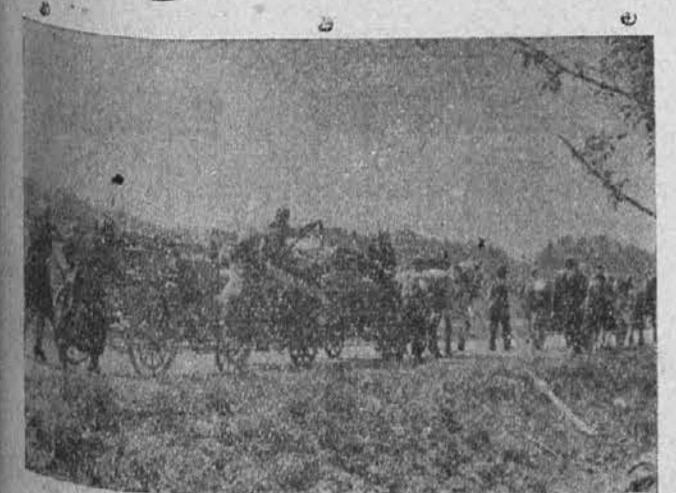
AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

SECTION II CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, APRIL 18, 1946 LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Golgota slovenskega naroda v domovini...

Kakor v turskih časih bežijo slovenski kmetje, da si najdejo pravo golo žetljenje.

Daleč proč od rodnih krajev so slovenski novomašniki dobili prvo daritev Bogu. Med njimi so trije novomašniški bratje, ki so že drugič begunci: prvič pred Hitlerjem, drugič pred Titom.

Mnogi so bili že 14 dni na potu, ko so pribežali do Tržiča; na lmečkih vozilih z živinsko vprego so vozili s seboj vse, kar se je dalo odpeljati od doma (skrinje, zabojne, koše, škafe, obleko, hrano, orodje) vsega so vzeli s seboj, da bi si v begunstvu tako rekoč mogli ustanoviti lastno ognjišče. Mnogim je živina v serpentinah Ljubelja omagala, gnječa velikanskega begunskega vala je pritiskala za njimi in tako so morali pustiti vse na kakem travniku ob cesti in nadaljevati pot s prtljago, kolikor so jo mogli nesti na hrbtu.

Ko se je začel glavni begunski val Slovencev, so že pritiskali z Balkana zadnji ostanki nemške vojske, ki je po tem edinem še prostem izhodu hitela v angleško ujetništvo na Koroško, da ne pade v Titovo ujetništvo. Isto pot je podvzela hrvatska in srbška vojska in vse, kar je bilo na Balkanu protikomunističnega. Tako se je teh oboroženih formacij zlivalo na ceste, ki držijo proti Kranju, nepregledne kolo-

ne z avtomobili, topovi, tanki, tudi najtežjimi, konjska in volvska vprega — v vseh jezikih vpijejo drug na drugega in priganjajo drug drugega. V ta veletok so padli Slovenci, ki so se hoteli pred Titom umakniti na Koroško.

Od Kranja dalje pa je za smer proti Koroški preko Ljubelja cesta samo ena: na Tržič. In tu se začne pekel. Od Kranja pa do Drave je bil nekaj dni ta veletok strnjen, vsak teče in sam sebe priganja, da pride na ono stran Drave — kamorkoli, samo da pride k ljudem in vide zverem.

Od Kranja do Tržiča je veletok sklenjen le po eni strani ceste, druga stran ceste pa je prosta za morebitni nasprotni promet. V serpentinah Ljubelja pa se je ta veletok ustavljal — živina ne zmore strmine in tudi marsikak avto omaga, ki ga zvrnejo za rob ceste. Vozovi, ki so še na bolj zlobni cesti nižje v dolini, pa pritiskajo in hočejo naprej, prehitujejo drug drugega in tako je od Križ pred Tržičem pa do

Sv. Ane pod Ljubeljem cesta po vsej širini zgoščena in zagozdena, da se niti pešec ne more preriti skozi. V Križah stoji po vseh vrstovih ob cesti, po njivah in travnikih, do koder se je pač mogel kdo preriti s svojim vozom in vprego v želji, da se bo odprla kaka odprtina na cesti, kamor se bo vrnil in tako zopet prišel v tok, ki ga bo gnal naprej. Več tisoč ljudi na vozilih vseh vrst, od najtežjih vojaških avtomobilov do krepkih konj pred težkimi kmečkimi vozovi in najprimitivnejšega vozička s vprežnimi kravami! Vsa gneča zdaj stoji ure in ure, pa se nihče ne oddalji od voza, da bi ne zamudil tistega dragocenega trenutka, ko se bo gneča pomaknila naprej sto ali pa tudi le nekaj metrov, v diru ali v počasnem koraku. Kakor kolj pač bo, treba se je držati toka, da te pritisk gneče ne izrine na rob ceste in potem bo morda treba čakati in čakati, da boš spet mogel no- tri — zadaj pa partizani zase- dajo deželo!

Slovenski kmetje-begunci prvič počivajo na Koroškem.

Skof Rozman med svojim navodom na obisku v begunskih taboriščih.

Easter 1946

Courtesy of the Metropolitan Museum of Art

CHRIST APPEARING TO HIS MOTHER, by Rogier van der Weyden.

...kapitulacije Nemčije v marcu 1945 se je med Slovenci s... razvedelo, da bo maršal... sklepu zaveznikov s svo... partizanskimi tolpami za... jugoslovansko ozemlje... slovenija je torej prepušče... demokracijo," ki se v razli... od prave, človeške demo... imenuje "Titova" — lah... bi se ji tudi rkelo "Hitler... katerem koli drugem dik... in ki jo je narod le pre... poznal po tistih, ki so jo... svajali — po partizanih... se je bojišče iz Afrike... v Italijo, je slovenski... največjo pozornostjo... dogodke in v težkem... samobramnem bo... partizanstvu vztrajal... tista tisti srečni dan, ko... vojska zasedla de... ustvarila možnost, da bo... domovini mogli živeti... ki demokracijo razu... garuče kot maršal Tito... kapitulaciji Nemčije je an... vojska stala že visoko go... severni Italiji; Slovenci so... morali, da more vsak čas s... motoriziranimi četami... razdaljo in se pojaviti... priokovanju pa je maršal... zadel slovensko Primorje... Benečijo), kjer radi... okoliščin ni bila toliko... proti "stpu in kladvu in... obratni zvezdi," kot je bilo... je tako ločil slovensko... od zaveznikov v Severni... v vsej svoji propagandi... kliceval na to, da mu je... jugoslavijev dana oblast... ni nihče demantiral, ... bil vsak nadaljni odpor... niemu nemogoč. Možno je... se proti ekspanentu... znan, ni bilo pa več mo... proti pooblaščenju... znan, ni bilo pa več mo... niemu nemogoč. Možno je... se proti ekspanentu... znan, ni bilo pa več mo...

...ziroma je že potopljena — v... sklop komunističnega družabne... ga in državnega reda.

In vsi tisoči in tisoči, ki vedo, da jim pod srpom in kladivom ni obstanka, so se vzdignili na beg — raje brezdomstvo na tujem, kot brezdomstvo in brezpravnost doma. Vsega naroda se je polastilo eno samo hrepene- nje; uiti iz ozemlja, kjer ima Ti- to tako rekoč zakonito oblast nad prebivalstvom, in priti na ozem- lje zaveznikov. Pot na zahod pa je že zaprta, ostane še samo pot na sever, na Koroško, ki so jo prav takrat zasedale angleške čete. In Begunski val se je usmeril na Koroško, po edini ce- sti, ki je še ostala prosta — čez Ljubelj, najvišji in najtežje pre- hodni prelaz preko Karavank, na katerem se večkrat prirejajo naj- težje motociklistične in avtomobilske gorske dirke. Ljubelj je strah vozačev in preiskunja mo- torjev. V teh dneh je bil samot- ni, 1366 m visoki gorski prelaz, ki je bil na severni strani še po- krit s snegom, priča strašnega prometa, ki se je med vpitjem ljudstva in ropotanjem motorjev noč in dan teden dni — od 6. do 14. maja — vil po njegovih str- mih serpentinah. Pot od Kranja do Celovca je dolga sicer samo 58 km, toda to razdaljo so mno- gi prepotovali v največjem trp- ljenju in pomanjkanju vsega v 3 ali 5 dneh in je le majhen del tistih, ki so se odpravili na pot, prišel na Koroško.

Tisti, ki so se pravočasno od- ločili, da zapuste vse in se poda- jo v begunstvo in so začeli to te- žavno potovanje že v zadnjih dneh aprila, so še nekako potu- vali po prosti cesti in niso imeli druge težave kot težko prehodni prelaz. To so bili predvsem tiso- či beguncev iz Dolenjske, ki so že v letu 1944 in 45 s svojim bornim imetjem pribežali v Ljubljano in so torej dom že zdavnaj zapustili in se lažje od- ločili, da grede še dalje od doma, ko so slišali, da se bliža Titova zasedba in pa tisti, ki so prav v tistih dneh bežali pred partizani.

V serpentinah pod Sv. Ano se ure in ure in v pomikanju proti vrhu med napori vseh sil. Bili so oddelki, ki so se v 24 urah po- maknili kóraj za 200 metrov naprej! Mnogi so v tem valu imeli srečo, da so šli skozi krog 1600 metrov dolgi predor, ki je izvrtan pri Sv. Ani in preseka najhujše serpentine. Pa so po- trebnovali za to pot tri ure, ne- kateri tudi več, ker radi gneče voz ni bilo mogoče naprej. V predoru, ki je bil večji del brez razsvetljave, pa je blata do gle- žnjev in od stropa kaplje voda po nekaterih krajih kar v cur- kih. Nekateri so skozi ta pre- dor potovali celo noč in vsi pre- močeni in premraženi s svitom prišli na koroško stran.

To je bil beg, kakršnega men- da ni doživel še noben narod. Najhuje pa je to, da nihče ne ve, ne kaj je za njim in ne kaj je pred njim. Tako so nekateri srečno premagali vse težave po- ti, pa so v Borovljah padli na- ravnost v roke partizanom, ki so imeli takrat še zasedene. Bili so ob vse, kar so pripeljali ali pri- nesli s seboj. Za njimi sami pa je izginila vsaka sled.

Nemci so nastopali skrajno brezobzirno. Na vsak način so hoteli zadrževati in ovirati civil- ne begunce, češ, da mora nji- hova vojska naprej. Če so s svo- jimi avtomobili in tanki zapri- li pot, so res ustavili tok tudi za več ur, kot da namenoma hoče- jo zadržati čimveč civilnih be- guncev, da bi padli v roke parti- zanom, ki so zdaj z lahkoto, ker nikjer ni bilo nobenega odpora več, zasedli vso deželo. Parkrat je za prosti na cesti sprego- vorilo tudi orožje.

V četrtek, 10. maja popoldne, so partizani prišli do Tržiča. Cesta od Kranja proti Ljubelju skozi ves Tržič je bila še natra- pana vsakovrstnih vozil z be- gunci, v Križah so po vseh vrto- vih stali vozniki in čakali prilī- ke, da se vrinejo v kako odpr- tino na cesti in tako pridejo v strnjen tok. Partizani so to mno- žico civilnih neoboroženih be- guncev napadli in obstrlevali z mitraljezi in lahkimimi mino- metalci. Takoj so se jim pridru-

...ure in ure in v pomikanju proti vrhu med napori vseh sil. Bili so oddelki, ki so se v 24 urah po- maknili kóraj za 200 metrov naprej! Mnogi so v tem valu imeli srečo, da so šli skozi krog 1600 metrov dolgi predor, ki je izvrtan pri Sv. Ani in preseka najhujše serpentine. Pa so po- trebnovali za to pot tri ure, ne- kateri tudi več, ker radi gneče voz ni bilo mogoče naprej. V predoru, ki je bil večji del brez razsvetljave, pa je blata do gle- žnjev in od stropa kaplje voda po nekaterih krajih kar v cur- kih. Nekateri so skozi ta pre- dor potovali celo noč in vsi pre- močeni in premraženi s svitom prišli na koroško stran.

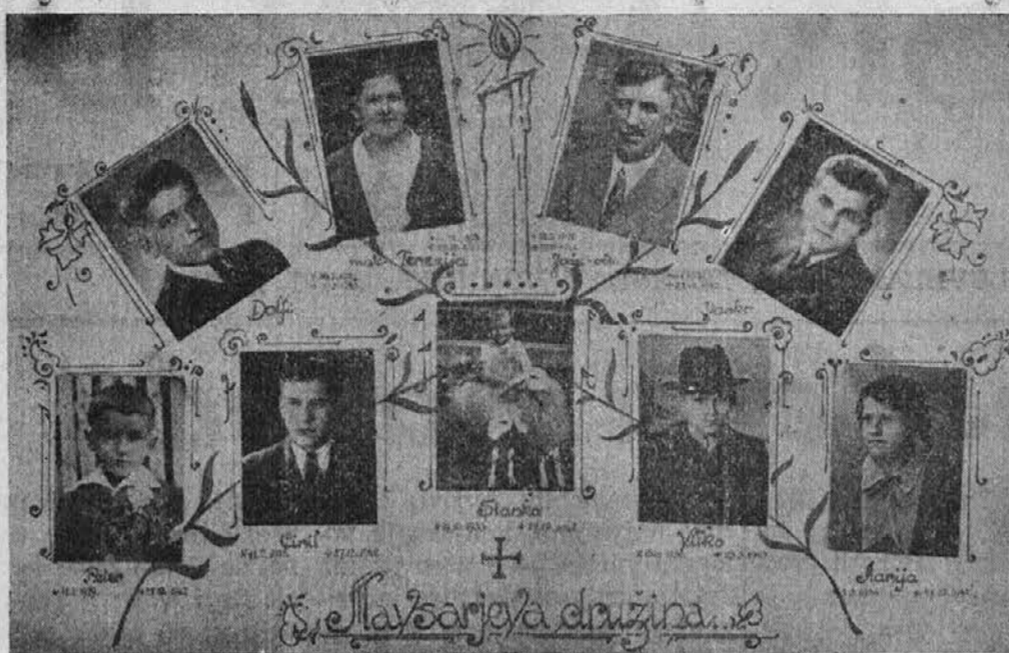
To je bil beg, kakršnega men- da ni doživel še noben narod. Najhuje pa je to, da nihče ne ve, ne kaj je za njim in ne kaj je pred njim. Tako so nekateri srečno premagali vse težave po- ti, pa so v Borovljah padli na- ravnost v roke partizanom, ki so imeli takrat še zasedene. Bili so ob vse, kar so pripeljali ali pri- nesli s seboj. Za njimi sami pa je izginila vsaka sled.

Nemci so nastopali skrajno brezobzirno. Na vsak način so hoteli zadrževati in ovirati civil- ne begunce, češ, da mora nji- hova vojska naprej. Če so s svo- jimi avtomobili in tanki zapri- li pot, so res ustavili tok tudi za več ur, kot da namenoma hoče- jo zadržati čimveč civilnih be- guncev, da bi padli v roke parti- zanom, ki so zdaj z lahkoto, ker nikjer ni bilo nobenega odpora več, zasedli vso deželo. Parkrat je za prosti na cesti sprego- vorilo tudi orožje.

V četrtek, 10. maja popoldne, so partizani prišli do Tržiča. Cesta od Kranja proti Ljubelju skozi ves Tržič je bila še natra- pana vsakovrstnih vozil z be- gunci, v Križah so po vseh vrto- vih stali vozniki in čakali prilī- ke, da se vrinejo v kako odpr- tino na cesti in tako pridejo v strnjen tok. Partizani so to mno- žico civilnih neoboroženih be- guncev napadli in obstrlevali z mitraljezi in lahkimimi mino- metalci. Takoj so se jim pridru-

(Dalej na 4 strani)

Slovenski športnik Drago Mavsar žrtev komunizma

Srečanje s Slovincem, bratom balkanskega prvaka v metanju kopja Darka Mavsarja.

Slučajno se se v Italiji srečal z bratom Mavsarja Darka, ki je na balkanskih športnih tekmah v Atenah leta 1938 odnesel prvenstvo vsega Balkana v metanju kopja. Ker o mnogo obetajočem, mladem, tedaj komaj 17 let starem športniku že dalj časa nisem slišal in nisem imel nobenih vesti, me je srečanje z njegovim bratom Jožetom zelo razveselilo in takoj sem ga začel izpraševati o Izidorju in njegovih domačih.

"O, Dorko je že mrtev," mi je žalostno povedal brat.

"Kako mrtev? Tako mlad? Ali ga je zadela kaka nesreča?"

"Da, tista nesreča, ki je zadela toliko tisočev slovenskih mož in fantov."

"Kakšna nesreča?"
"Bil je žrtev komunizma." Zadeva me je zanimala in nadaljeval sem z vprašanji. Brat Jože mi je ustrezljivo odgovarjal:

"Saj veste, kaj se je spomladi leta 1941 zgodilo v Sloveniji. Štajerska in Gorenjska sta prišli pod Nemca; Dolenjska in Noranjska pa pod Italijane in sta dobili nove ime "Provincia di Lubiana - Ljubljanska pokrajina."

"Kako je bilo pod Italijani?" sem ga prekinil.
"V primeri z Nemci, ki so

strašno divjali po štajerskem in Gorenjskem, presilili na tiho družin in jim zaplenili premoženje, nešteto ljudi pa postrelili, so se Italijani prve mesece kar znošno obnašali. Ko pa se je začela gibati Osvobodilna Fronta, so začeli tudi Italijani kazati svoje prave namene."

"Da, o tej fronti sem že mnogo slišal. Ali je rajni Dorko kaj v zvezi z njo?"

"Je, je! Dorko je nje žrtev. Poslušajte! Sluga občine St. Rupert na Dolenjskem, torej pod Italjansko oblastjo, je proti koncu leta 1941 večkrat prišel k ošetu in ga vabil, naj se vpiše v Osvobodilno fronto. Pa

je oče odgovarjal, da ne ve točno kaj je Osvobodilna fronta, kaj hoče in kakšne namene ima. Potem je bil nekaj mesecev mir. Zopet so ga prišli drugi vabiti (spomladi in poleti 1942) naj sodeluje v osvobodilni fronti, a takrat je oče izjavil, da neče podpirati Osvobodilne fronte."

Ali veste, zakaj se je oče tako odločil?"

"Vem. Partizani so julija 1942 ubili šentjurskega župnika Nahtigala in kaplana Cvara. Bila sta v očeh ljudstva zelo sveta duhovnika, ki sta žrtvovala vse za dušni blagor obširne šentjurske fare. Moj oče, ki je bil odločno katoliško mis-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Novomašnik Jože Mavsar pred oltarjem Marije Pomagaj z Brezij v škofijiški cerkvi v Ljubljani pri svoji prvi daritvi Bogu.

Mihcic Cafe

7114 St. Clair Avenue ENdicott 9395

MR. in MRS. FRANK MIHCIC, lastnika

PIVO . . . VINO . . . ŽGANJE
IN OKUSEN PRIGRIZEK

Se toplo priporočava še nadalje

Želiva vesele velikonočne praznike
vssem našim odjemalcem!

VESELE VELIKO
NOČNE PRAZNIKE
ZELIM OBISKOVAL-
CEM IN PRIJATEL-
LJEM IN SE TOPLO
PRIPOROČAM

ANTON KOREN
4304 St. Clair Avenue

PIVO - VINO - ŽGANJE - PRIGRIZEK

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

ATLANTIC GASOLINE
**FRANK PAULIN'S
SERVICE STATION**

vogal St. Clair Ave.
in 61. cesta
ENdicott 9104

Vse, kar potrebuje vaš avto,
dobite pri nas.

Se toplo priporočamo

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VAM ZELI

**JOSEPH
GLOBOKAR**

REAL ESTATE
HOUSES . . . LOTS
FARMS

986 East 74th Street

HEnderson 6607

ROSEDALE DAIRY

JAMES J. MACEROL
lastnik

SLOVENSKA
MLEKARNA

1083 E. 68th St.
HEnderson 4926

ZELIM VSEM SKUPAJ VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE

FRANK VIDMAR

GROCERIJA in MESNICA

1038 East 74th Street

ENdicott 4362

Ako želite za praznike razno sveže meso in grocerijo,
se oglasite pri nas

SE PRIPOROČAM IN ZELIM VSEM SKUPAJ
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

E. 61st ST. GARAGE

GENERAL REPAIRING
FRANK RICH, lastnik

Se zahvaljujemo za naklo-
njenost in se priporočamo
še za naprj

1109 East 61st St.
vogal St. Clair Avenue

HEnderson 9231

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ZELIMO
VSEM SKUPAJ

Vesele velikonočne praznike želi
odjemalcem in prijateljem

LEO ZUPANČIČ

GROCERIJA

1140 E. 67th St., vogal Bliss Ave. HEnderson 0336

—Točna postrežba . . . zmerne cene—

VESELO ALELUJO VAM ZELI

PAULINE'S TAVERN

James in Pauline Zupančič, lastnika

1245 East 55th Street

IZVRSTNO PIVO . . . VINO . . . PRIGRIZEK

—Se toplo priporočata za obisk—

ANTON MARTINCIČ

GROCERIJA in MESNICA

Veselo Alelujo želimo vsem odjemalcem in prijateljem
in se toplo priporočamo za nakup raznovrstne
grocerije in mesnine!

5919 Prosser Ave.

HEnderson 0982

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ZELI VSEM

SVOJIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

**D. LUSIN'S
(SOHIO) SERVICE STATION**

6002 St. Clair Avenue

Se toplo priporoča, da ga obiščete, kadar potrebujete
gasolin ali olje za vaš avtomobil

Vesele velikonočne
praznike vam želi

EDNA DAIRY

SLOVENSKA
MLEKARNA

JOSEPH KNAUS, lastnik

6302 Edna Ave.

HEnderson 7963
Se toplo priporoča

LOUIS STRNAD

1168 East 77th Street

vogal Donald Ave.

GROCERIJA in MESNICA

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ZELIMO

ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

Se toplo priporočamo za nakup raznovrstne
grocerije in mesnine

KARL'S FOOD MARKET

KARL SPRETNAK, lastnik

GROCERIJA in MESNICA

1209 Norwood Road

ENdicott 8282

Polna zaloga grocerije, zelenjave in fine vrste meso
Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim od-
jemalcem in prijateljem. Se toplo priporočamo.

KEKIC GRILL

LIQUOR - BEER - WINE

6622 St. Clair Avenue

Želimo vesele velikonočne praznike vsem našim
obiskovalcem. Se toplo priporočamo.

PETER KEKIC, lastnik

VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE ŽELI VSEM
ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM
IN SE TOPLO PRIPOROČA

ANTON ZELEZNIK
SLOVENSKA MLEKARNA
1098 West 58th Street MELrose 1857

VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE ŽELI VSEM
SKUPAJ
JOSEPH SIMONCIC
KATEŠNA TRGOVINA - CIGARE - CIGARETE
SLADOLED - MEHKE PIJAČE
Se toplo priporoča
102 Superior Avenue EXpress 1841

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem,
prijateljem in znancem želi

KRAMER'S GRILL
SLOVENSKA GOSTILNA
Se priporočamo
1 East 185th Street IVanhoe 9619

VESELO ALELUJO
vsem odjemalcem, prijateljem in znancem želi

WELCOME TAVERN
MR. in MRS. TONY KEBE, lastnika
984 East 222nd Street
Ob priliki nas obiščite—Se priporočamo

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELI VSEM PRIJATELJEM

M. F. INTIHAR
REAL ESTATE - INSURANCE
NOTARY PUBLIC
630 East 222nd St. IVanhoe 2644
21491 Naumann Ave. IVanhoe 0678

VESELO ALELUJO
vsem prijateljem in znancem želita

MR. in MRS. JERRY BOHINC, lastnika

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE CO.
1 East 185th Street KEnmore 5700

Vesele velikonočne praznike vsem prijateljem
in znancem želi

FRANK KOCIN
PAPERHANGER — PAPER REMOVING
Delo garantirano
1 East 180th Street MULberry 3229

SLOVENSKI ŠPORTNIK DRAGO MAVSAR ŽRTEV KOMUNISTOV

(Nadaljevanje v 2 straneh)
leč, ni hotel sodelovati pri organizaciji, ki nasilno in zverinško pobija duhovnike in durge mirne in poštene ljudi, ki niso imeli nikdar posla s kako politiko.

"In potem?"
"Hudo je bilo. Na eni strani so pritiskali partizani, da se naj oče vpiše v Osvobodilno fronto; oče tega ni hotel. Na drugi strani pa so začeli nagajati fašisti. Julija 1942 so nam fašisti zažgali našo zidnico z izgovorom, da se v njej hrani partizansko orožje. Brata Pavla so odpeljali na Rab; hoteli pa so odpeljati še ostale brate v najhujši italijanski lager, a jih na vso srečo niso dobili doma."

"Zakaj?"
"Fašisti so rekli, da zato, da ga ne odpeljejo v gozd partizani."

"Ali so partizani potem pustili v miru očeta?"
"Ne! Vedno so grozili in svojo jezo pokazali v oktobru in novembru, ko so ga dvarat temeljito izropali. Ker je postajalo vedno bolj nevarno, se je oče z vso družino preselil v graščino Dob pri St. Rupertu."

"Gotovo je bil tam varen."
"O, najhujše je šele prišlo. Dne 27. decembra so partizani obkoli graščino in vso našo družino zajeli. Le meni in dvanajstletnemu bratu Viljemu se je posrečil beg."

"In ostali?"
"Ostale so zaprli v hlev. Staremu očetu, očetu moje matere, se je posrečilo, da je prišel do partizanov in jih prosil, naj mu izpuste vso dužino. Obljubili so mu, da jih bodo v kratkem času vse zaslišali in potem izpustili domov. Ponoči so v posebni sobi zakurili ogenj in zmetali napol žive v ogenj."

"Grozno! Ali so z otroci storili isto?"
"Da, celo najmlajšega, devetletnega bratca so vrgli v ogenj in tako so vsi zgoreli. Pozneje, ko je bilo mogoče pobrati ogorke trupel, smo našli komaj toliko ostankov, da bi mogli djati vseh sedem trupel v prav majhno krsto."

Koliko jih je bilo pometanih v ogenj?"
"51-letni oče, 49-letna mati, 21-letna Darko (športnik, ki ste ga poznali), 17-letni Ciril, 16-letna Mici, 13-letni Peter in 9-letni Stanko."

"Torej sedem. Oprosite, na fotografiji, ki kaže pobito Mavsarjevo družino, je devet obrazov."

"Pravilno! Viljema, ki je tisto grozno noč ušel z gradu, so partizani ustrelili blizu St. Ruperta nekaj mesecev pozneje, namreč 23. marca 1943."

"To je torej osma žrtev v Mavsarjevi družini."
"In deveta?"
"Še 21-letni Adolf. Ko so se začeli ljudje zbirati v vaške straže, da bi svoje življenje in svoje domove branili pred Titovimi tolpmi, je v šentrupertsko vaško stražo vstopil tudi Adolf. A kmalu po vstopu med vaške stražarje je padel — 3. maja 1943."

"Kaj pa Pavel, ali se je vrnil iz internacije?"
"Da, vrni se je. A z Raba je prišel tako oslabljen in iz-

črpan, da je zdravnik prepovedal sporočiti mu, kaj se je zgodilo z družino. Živel je pri svojem stricu. Šele dva meseca po povratku iz Raba je izvedel za usodo svojih domačih."

"In vi?"
"V času, ko so našo družino zadevale nesreče kar naprej, sem bil bogoslovec. Komaj nekaj mesecev po tej tragediji, sem 13. junija 1943 bral novo mašo v ljubljanski stolnici pri oltarju brezjanske Matere božje."

"Kako, ali slika Matere božje ni bila na Brezjah?"
"Ne. Spomladi 1941, ko so na Gorenskem divjali Gesta-

povci in ko se je bilo bati, da bodo Nemci sliko kam odnesli ali celo uničili to največjo slovensko narodno svetinjo, so jo frančiškani skrivoma prenesli na Trsat in od tam jo je škof Rožman prepeljal v Ljublansko stolnico."

"Ali je kdo od vaših domačih bil pri novi maši?"
"Samo brat Franci, ki je vsa zadnja leta bival v Ljubljani."

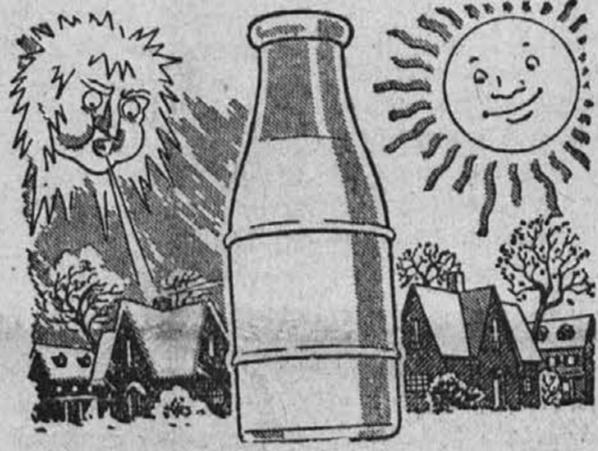
"Pavel ni bil navzoč, saj je bil gotovo toliko okrevan, da bi bil mogel priti v Ljubljano na novo mašo svojega brata."

"Je toliko okrevan, a je v juniju 1943 živel v Novem mestu in mu italijanski fašisti niso

(Dalle na 4 strani)

Novomašnik Jože Mavsar ob krsti svojih dragih.

ISKRENA VELIKONOČNA VOŠČILA
VSEM CENJENIM ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM!

IYON DAIRY
SLOVENSKA MLEKARNA

1166 East 60th St. HEnderson 4892
ANTON ZNIDARSIČ, lastnik

Veselo Alelujo želi vsem odjemalcem in prijateljem

SARANAC SERVICE STATION

GULF GAS - OIL - BATTERIES - TIRES
ACCESSORIES

Cor. Saranac Rd. and East 152nd St.
MULberry 9885

TONY KLEMENCIC - JACK SKRJANC, lastnika

VESELO ALELUJO

vsem prijateljem in znancem želita

MR. in MRS. AUGUST F. SVTEK
478 East 152nd Street

Nove strehe!

Ako potrebujete novo streho, ali popravilo na starih, lahko dobite vsa navodila pri nas. Se toplo priporoča

JERRY GLAVAC & SON
SHEET METAL & ROOFING

1052 Addison Rd. HE 5779

Vesele velikonočne praznike želiva vsem skupaj

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ŽELIMO VSEM
AMERISKIM JUGOSLOVANOM

GOLUB FUNERAL HOME
"A Service to Render Most Perfect Tribute"

4703 Superior Ave. EXpress 0357

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

Emery in Louise Krizman
LIQUOR - - BEER

961 Addisor Road

IZVRSTNO VINO NA GALONE

STANDARD 6% PIVO V ZABOJH IN DRUGE

Vesele velikonočne praznike
želim vsem odjemalcem

CLOVER DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA
From Approved Dairies

JOSEPH MEGGLICH, lastnik

1003 East 64th St. ENdicott 4228

ZA DOBRA VINA SE OGLASITE PRI

**BOZEGLAV'S
BONDED WINERY**

6010 St. Clair Avenue

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ŽELI VSEM
ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

A. BROFMAN

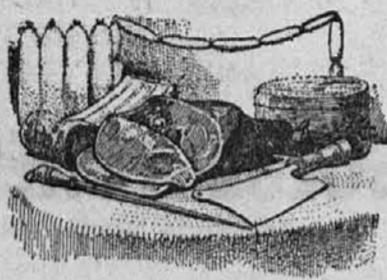
DEPARTMENT STORE
DRY GOODS - LADIES and GENTS' FURNISHINGS
6806 St. Clair Ave.

KUNSTEL'S CAFE
6616 St. Clair Ave.
VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE VSEM NA-
ŠIM GOSTOM IN PRI-
JATELJEM

Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter
se vam priporočamo za naklonjenost

**MRS.
RUDY BUKOVEC**
MESNICA

Se toplo priporoča za nakup vsakovrstne mesnine
4506 Superior Ave. Henderson 8638

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

**J. C. MUCHITZ
BONDED WINERY**

Se toplo priporočam za praznike za fina vina

ZELIM VSEM SKUPAJ VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE!

1081 Addison Road Henderson 0782

VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE ŽELI
ODJEMALCEM IN
PRIJATELJEM

**MODIC'S
CAFE**

5201 St. Clair Ave.
ZGANJE - PIVO - VINO

Se toplo priporoča za
obilen obisk

PAULINE STAMPFEL

MODNA TRGOVINA ZA ŽENE, DEKLETA, MOSKE

Se toplo priporoča

ZELIM VSEM CENJENIM ODJEMALCEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

6108 St. Clair Avenue

Vesele velikonočne praznike želi odjemalcem in
prijateljem

ANTON STANICH
GROCERY

1225 Norwood Road Henderson 9061
Se toplo priporoča

Ostanski mučeniške Mavsar-
jeve družine, ki je v ognju iz-
pričala zvestobo Kristusu.

**SLOVENSKI ŠPORTNIK
DRAGO MAVSAR ZRTEV
KOMUNISTOV**

(Nadaljevanje s 3 strant)

hoteli dati potnega dovoljenja
za v Ljubljano.

"Torej, sta še samo dva bra-
ta živa?"

"Franci, ki je sedaj star 18
let, je v Italiji."

"In Pavel?"

"Ne vem, samo to vem, da je
letos maja bežal pred Titom
na Koroško in da je pozneje z
drugimi možmi in fanti bil vr-
njen v Titovo Jugoslavijo. Ali
je še živ — ne vem."

"Ali je vaša družina edina,
ki je doživela tako strašen ko-
nec? Ali so partizani še več
družin?"

"Naša družina je samo ena
izmed stotin slovenskih družin,
ki so bile delno ali pa popol-
noma poklane po Titovih četah.
Saj lahko mirno trdim, da na
Dolenjskem in Notranjskem
skoro da ni družine, ki ne bi ob-
jokovala kakega svojega čla-
na, ki je moral pasti radi Tito-
vega bratomornega klanja. Saj
veste, da so radi partiznaskih
neumnosti padali talci in da so
Italijani na svojih "pohodih"
proti Titovim četam pobijali
navadno samo nedožne ljudi,

tiste, ki so bili proti partiza-
nom."

"Vidim, da je huda vaša uso-
da, kako pa vendar vse to pre-
našate?"

"Kako? Hudo je. A vzdr-
žuje me vera, da vsi tisoči in
tisoči, ki so morali umirati
grozne smrti zgolj zaradi de-
jstva, da niso hoteli biti Ti-
tovi hlapti, da so čuvali izročil-
o slovenskih očetov; dom in
vera — jamčijo, da bodo tudi
na slovenskih tleh zmagala na-
čela pravice in svobode in da
bodo tudi Slovincem zasvetili
lepši dnevi."

Obraz, ki je ves čas najinega
pogovora zgovorno pričal, kako
so grenki spomini na domače,
ki so bili v ogenj vrženi od slo-
venskih krvolokov zgolj zato,
ker so ostali zvesti najvišjim
narodni vrednotam — veri svoj-
jih očetov in svojemu narodu,
se je prevlekel z potezami, ki
so izražale živo vero v svetlo
bodočnost mučeniškega sloven-
skega naroda.

Nekaj časa sva molčala. Na-
to pa sem mu segel v roko in
brez posebnega besedičenja sva
se poslovila. — D F.

**GOLGOTA SLOVENSKEGA
NARODA**

(Nadaljevanje s druge strant)

žili njihovi tovariši v Trziču, ki
so streljali na begunce z vseh
oken in metali nanje ročne gra-
nate.

Trzič je eno izmed slovenskih
mest (kakor Kranj, Ribnica, Ko-
cevje, Vel. Lašče), ki je vsa ta
leta živelo v zaščiti okupatorje-
ve posadke in bilo brez sramu
deležno vseh dobrot okupatorje-
ve prehranjevalne organizacije,
zato pa partizanstva Trzič od
blizu nikoli ni poznal in se je v
meščanskem udobju vsa leta ce-
dil navdušenja za "NOV," misleč,
da to pomeni "narodno osvobo-
ditno vojsko," zraven pa pridno
izobeseval Hitlerjevo zastavo,
kadar koli je koledar to predpi-
saval. Štiri leta so imeli Trzi-
čani Nemce v svoji sredi, pa ni-
so niti enega strela oddali na-
nje; na neborožene rojake, ki so
imeli žalostno priliko "NOV"
spoznati od blizu in imajo o teh

in podobnih kraticah drugačno
mnenje, so streljali, domišljajoč
si, da opravljajo za narod zaslu-
žno delo.

Med begunci je ob tem nenad-
nemu napadu nastala silna zme-
da. Poskakali so z vozov in v
naglici morda potegnili kaj z
voza in se večinoma praznih rok
rešili z begom; več pa jih je tu-
di padlo ranjenih ali mrtvih.
Nekateri so utegnili še toliko,
da so odpregli konje in na njih
odjahali proti Ljubelju. Zgodilo
pa se je tudi, da sta jezdec in
konj padla pod tečo krogel. Ve-
lika pa jih je tudi padlo v par-
tizansko ujetništvo, mnogo pa
se jih je v splošni zmedzi razkro-
pilo na vse strani.

To je bilo mnogim beguncem
zadnje doživetje v domovini.
Od tega trenutka dalje je bil beg
nemogoč. Vsi tisoči, ki so bili
je na cesti pred Križami in v
Križah samih, so bili odrezani
od Ljubelja. V Križah, po vsej
cesti do Trziča in skozi ves Tr-
zič, pa so ostale strnjene vrste
opuščenih voz z zadnjo imovino
beguncev.

Tako so zadnji begunci peš,
večinoma praznih rok po napor-
ni poti prekoračili Ljubelj in
prišli preko Drave na ozemlje, ki
je bilo zasedeno po angleški voj-
ski. In prvo vprašanje na tej
strani Drave je bilo: "Ali smo
sedaj varni?"

—Niti najlažje letalo ne
sme pristati na ledu, če ni isti
vsaj šest palcev debel.

—Država Iowa ima najmanj-
ši odstotek nepismenih ljudi in
sicer samo 0.8 odstotka.

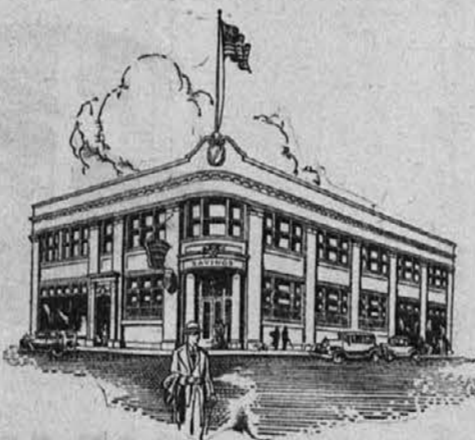
**NORWOOD SHOE
REPAIRING**

1101 Norwood Road

ZELI
VSEM ODJEMALCEM
VESELE
VELIKONOČNE
PRAZNIKE
SE TOPLO
PRIPOROČA

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

ZELIMO VSEM SKUPAJ

**ST. CLAIR SAVINGS &
LOAN CO.**

6235 St. Clair Avenue

Henderson 5670

HRANILNA INSTITUCIJA

Posojila na vknjižbo po ugodnih obrestih

Mesečna odplačila kot najemnina

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELIMO VSEM ODJEMALCEM
IN PRIJATELJEM

WOLKOV JEWELERS

6428 St. Clair Avenue

707 E. 185th St.

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
ZELI VSEM ODJEMALCEM, SORODNIKOM
IN PRIJATELJEM TER SE PRIPOROČA

OBLAK FURNITURE CO.

6612 St. Clair Avenue

Henderson 2978

JOHN'S TAVERN

JOHN in FANNIE SIMONČIČ,
lastnika

6524 St. Clair Avenue

ZGANJE - PIVO - VINO

Vesele velikonočne praznike želita obiskovalcem in
prijateljem. Se toplo priporočata še za bodoče.

Če želite imeti
kozarec dobrega vina

se oglasite pri

KRAMER'S WINERY

5303 St. Clair Avenue

Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim gostom

BACH'S BAKERY

"WHERE QUALITY COUNTS"

7108 St. Clair Avenue

ENdicott 4778

ZELI ODJEMALCEM VESELE VELIKONOČNE
PRAZNIKE IN SE TOPLO PRIPOROČA

MR. in MRS. MARIO in
FRANCES KOLENC
lastnika

MARIO CAFE

6220 St. Clair Ave.

ZGANJE - PIVO - VINO - PRIGRIZEK

Zelita vesele velikonočne praznike obiskovalcem
in prijateljem

PRIJATEL'S PHARMACY
SLOVENSKA LEKARNA

... PRESCRIPTION, SPECIALISTS ...

St. Clair Ave., vogal 68th St.

ENdicott 4218

Zelimo vesele velikonočne praznike

BINKOŠTNI CVETOV

(Nadaljevanje s 7 strani)
njalo kvišku, na sto in sto lističev je prikukalo na dan.
Ze zdavnaj vedo tisti, ki se razumejo na to, da je španski bezeg, da je to grm majnic. — Moj sluga, ki je mestna srajca z dušo vrtnarja, kakršna more iziti samo iz neutešene lakote po zemlji, nam hoče celo dopovedati, da je prepričan, da se bo grm razcvetel. A nihče mu ne verjame.
"Po čem pa to spoznaš, Izidor?"
"T se kar vidi," pravi zviška.
"Prav tako, kakor se tudi pozna na drevesu, katere so sladke češnje in katere višnje, in kakor ze po obrazu razsodiš, ali je kako dekle plavih ali črnih las."
"Beži, beži, sanja se ti!"
"No, saj boš te videli."

Pridejo dnevi dežja, dnevi cvetov, dreves; iz koprnenja megla. Časih celo opoldne ne vidiš dalj ko za petdeset korakov delač.
Ko se je prvokrat zjasnilo, je Izidor prištroboncal in priprijuškal skozi blato in malkuže, rekoč:
"Gospod, ali vidite?"
"Kaj pa?"
"Da so to bele majnice?"
"Vzamem kukalo."
"Kje neki, Izidor! Sanja se ti."
"Bi dali meni kukalo?"
"Na ga!"
Pogleda — gleda več minut. Obraz se mu bolj in bolj jasni. A še nekaj drugega je na obličju: je hrepenenje, žeja, je spajanje s to podobo, ki jo fant vidi. Moj Bog, temu fantu bi bilo treba dati nekaj oralov zemlje, ali bi to pesek, barje, puščava — vse eno. On bi jo pre naredil v zrcalo božje duše. Pričaral bi iz nje svet samih

Gleda me, ko da bi bil zdru-
gega sveta.
"Majnice! Bele so!"
"No — in potem?"
"Rad bi šel pojne!"
"Ali bi znorel?"
Stoji pred menoj kot osramočen solarček.
"Dajte, da grem ponje! Ne morem drugače. Vem, da se mi ne bo nič zgodilo. Prosim, dovolite mi..."
Ze ga hočem nahluliti, mu povedati, da bi bil to samomor, pa ne morem besede črhiniti. Stoji in čaka.
"Stori, kar hočeš!" slednjič zarjovem. Mogoče tudi nisem nič rekel; ze zdavnaj je odtehl! Bilo mi je pa, ko da se

bom zadušil.
Tedaj stisne pete in odide.
Vse je še v megli nastajajočega dne. Sonce je že na nebu, a je skrito za oblaki in nima nobene moči. Nekaj metrov morem z očmi slediti Izidorjevo postavo, potem ko se je povzpel iz jarka. Nato izgine v sivini.
Sovražnik besno strelja. Računam: zdaj je tam — zdaj pri gomili — zdaj...
Tedajci prertrga oblake in zatrga širok pas luči v megleno steno.
Na kilometre daleč je vidna planjava.
Srce mi tolče ko s kijem. Izidor stoji pokonci pri grmu,

majnic, seže z roko vanj, od-
lomi velik, bel, blesteč cvet.
Pozabim, da se moram skriti. Mislim si — zdaj je po njem. Toda noben strel ne poči. Ne tu — ne tam.
Samo topništvo deluje dalje. A to se ne zmeni za malega vojaka pri grmu.
Izidor drži odtrgano vejico v roki, nagne si novo vejico nizdol, vdihava vonj. Ljubeznivo poboža cvet in spusti spet vejico, da zaniha kvišku.
Sovražnik še zmeraj ne strelja.
Tako mi je, ko da se mi bo vsak hip srce razpočilo.
Počasi se meglena stena spet starne in zakrije Izidorja mo-

jemu pogledu in brez
tudi pogledu sovražnika.
Tri minute nato stoji
menoj v jarku in drži
nie, en sam svet, v levo
"Če bi jih več, bi bil
vendarle beli."
Petem se spomni
predpisov, stisne pete in
vojaško prijavi.
Tedaj se ne morem
vladati. Zgrabim ga
in ga stresem v jezi, ki
tako pekla.
On pa me gleda, in
prav tako — in nato se
glas razjoka.
(B...)

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VAM ŽELITA

ANTON in JULIA MAROLT

GOSTILNA
1128 E. 71st St.
in
1129 E. 68th St.

PRISTNI LEGALNI LIKERJI - DOBRA VINA
PIVO - PRIGRIZEK
—Se toplq priporočamo—

JOHN IN STEFKA PAULICH

GOSTILNA
5238 St. Clair Avenue

—VSE VRSTE PIJAČE IN PRIGRIZEK—

Vesele velikonočne praznike želimo vsem skupaj!

Izidor se nasmehlja.
"Binkošti pa majnice! To je pa kakor — kakor v mirnih časih! Saj si človek to kar težko misli. Binkošti in majnice — bele, dehteče majnice..."
"Če grm dotle je ne bo sestreljen!"
Izidor povese roko s kukalom in me pogleda. Nekaj posebnega je njagov pogled.
"Ne bodo ga raztrelili. O binkoštih stopim ven in si utrgam cvet, en sam cvet, če bi jih več, bi bil greh. In ga bom poslal očetu, da naj ga nese materi na grob. Mogoče jo bo razveselilo še v nebesih..."
"Prav, Izidor."
Kaj bi sploh dejal na to? Tako mi je, ko da bi mi kdo položil nežno roko na srce.
Izidor strmi v grmič.
"Pa si vzemite kukalo v jarek!"
"Prisrčno zahvaljeni — vrnem ga vam čim prej!"
Prihodnji dnevi so prinesli pomlad. Počasi se je ogrelo. Tudi noči na prostem so znosne.
A tudi bojevanje se pomnoži. Pri nas smo dobili ranjence in tudi mrliča. Kdor je preveč radoveden, mora to poplačati s svojim zdravjem. Sovražnik ima na puškinih cevih pripravo, da ti zadene v punčici nasprotnikovega očesa. Ze zdavnaj se nobena glava ne upa več iz jarka. Ze zdavnaj sem pozabil na grm majnic. Pogled nanj bi bil drago poplačan...
In tako so prišle binkošti. Ne mislimo dosti nanje, saj nam je od tega samo v duši hudo.
Zjutraj okrog štirih se začne streljanje. Binkoštna godba... Marsikoga tako presune, da pozabi na vse drugo, celo na življenje, ki mu ga je vojna doslej milostno pustila.
Tedajci se Izidor nenadoma pojavi pred menoj.
"Gospod, ali bi smel..."
"Kaj pa?"
"Danes so vendar binkošti!"
"Želim, da bi že minile. Sovražnik jih prav čudno obhaja. Kaj bi pa rad?"
"Saj vendar veste..."

Drenik's Beverage Dist. Co.

Razvažaja najboljšje pivo

**Erin Brew — Budweiser — Michelob — Duquesne Beer and Ale
Drewrys Ale and Gibson Wines**

Toplo se zahvaljujemo za naklonjenost vsem odjemalcem, društvom, gostilničarjem, organizacijam in posameznikom
Vesele velikonočne praznike želimo vsem pivcem, gostilničarjem in prijateljem našega trgu najboljšega piva

Kenmore 5500

23776 Lakeland Boulevard
Euclid, Ohio

Kenmore 5500

Mayflower Dairy

SLOVENSKA MLEKARNA

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM
VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

FRED and LOUIS RACE,
lastniki

448 East 158th Street

Ivanhoe 5191

**Člani kluba Slovenskih groceristov in mesarjev
v Collinwoodu**

ZELE ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM V TOPLEM PRIPOROČILU VESELO ALELUJO!

JOHN ASSEG,
15638 Holmes Ave.
JOHN DOLENC,
573 East 140th St.
JOE JAMES,
632 East 222nd St.
JOE JANZEVICH,
19131 S. Lake Shore Blvd.

JOHN KAUSEK,
19513 Kewanee Ave.
LEO KAUSEK,
15908 Saranac Rd.
FRANK KASTELIC,
Shawnee Ave.
JOE KUCHAR,
383 East 156th St.

JOE METLIKA,
14516 Sylvia Ave.
JOE MODIC,
315 East 156th St.
JOE PETRICH,
26594 Lake Shore Blvd.
LOUIS OSWALD,
17205 Grovewood Ave.

LUDWIG RADELL,
111 East 196th St.
VICTOR SAYE,
16016 Parkgrove Ave.
JOE SETINA,
777 East 185th St.
JOHN SKOF,
1170 East 174th St.

JOE SISKOVICH,
15802 Waterloo Rd.
JOHN SIVEC,
17931 Neff Rd.
SOBER & MODIC,
544 East 152nd St.
MARY SPEHEK,
16226 Arcade Ave.

JOHN TOMAZIC,
16821 Grovewood Ave.
LOUIS URBAS,
17305 Grovewood Ave.
JOHN VIDENSEK,
486 East 152nd St.